

Kraakervaring wordt woonbeleidtheater

Saar Vandenberghe en Sadettin Kirmiziyüz spelen 'Pandgenoten', gebaseerd op hun woonervaringen in het *Algemeen Handelsblad*-gebouw in Amsterdam.
FOTO SARIS & DEN ENGELSMAN

Interview Sadettin Kirmiziyüz

„Waar je woont heeft invloed op wie je bent”, vindt de theatermaker. Hij strijdt op toneel tegen woononrecht.

Door **Joke Beeckmans**

Het acteurskoppel Sadettin Kirmiziyüz en Saar Vandenberghe woont op een zogeheten 'toplocatie'. Samen met hun zes maanden oude zoonje huizen ze vlak bij de Amsterdamse Dam in het monumentale gebouw van het voormalige *Algemeen Handelsblad*, de krant die in 1970 opging in *NRC Handelsblad*.

In de jaren 80 huisvestte het pand nog een krakersbolwerk, inmiddels betalen verschillende woongroepen er netjes huur aan woningcorporatie Ymere. Op de voormalige kunst- en sportredactie hebben Kirmiziyüz en Vandenberghe samen zo'n 50 vierkante meter eigen leefruimte. Over hun bijzondere woonsituatie gaat vanavond in Theater Frascati *Pandgenoten* in première, een voorstelling die ook een aanklacht moet worden tegen het Nederlandse woonbeleid.

Drie jaar geleden hing de woonidylle van de acteurs aan een zijden draadje. De woningcorporatie had voor de woningen grootscheepse verbouwingsplannen en de woongroepen moesten zonder terugkeergarantie vertrekken. Uiteindelijk bleek er voor de renovatie niet genoeg geld en liep alles met een sisser af. Maar Kirmiziyüz had de schrik te pakken, én een aanleiding voor een nieuwe voorstelling. In *Pandgenoten* filosofeert en debatteert de acteur, samen met Vandenberghe en muzikant Kasper Schellingerhout, over de Nederlandse kraakbeweging, stadsvernieuwing, gemeende wijken en marktwerking. De voorstelling is na *Jeremia*, over vrijheid van meningsuiting, het tweede deel van Kirmiziyüz' maat-

schappelijk drieluik *Hollandse Luchten*.

Naast eigen ervaringen en die van zijn pandgenoten, maakt de acteur ook gebruik van gesprekken die bevriend onderzoeksjournalist Alexandra van Houcke voerde met corporatiedirecteuren, sociologen als Jan Willem Duyvendak en Ineke Teijmant en architect en stedenbouwkundige Hein de Haan. Kirmiziyüz vindt de conclusies van het vooronderzoek stuitend: „Wist jij bijvoorbeeld dat de komende vier jaar waarschijnlijk 32 procent van de sociale woningbouw zal verdwijnen in Amsterdam? En dat we via stijgende huren allemaal meebetalen aan de schulden van frauderende en zelfverrijkende corporaties als Vestia?”

Het thema dat de acteur het meest na aan het hart ligt is dat het voor mensen met minder geld steeds moeilijker wordt om in mooie wijken te wonen. „Waar je woont heeft invloed op wie je bent”, meent hij. „Doordat mijn vader sociaal kon huren in een blanke wijk in Zutphen, sta ik deze week in Theater Frascati. Na onze verhuizing uit een Turkenflat naar een blanke buurt, kon ik naar een rooms-katholiek schooltje om de hoek en vandaar weer door naar een goede middelbare school, waar ik uiteindelijk gegrepen werd door theater. Ik vind het daarom echt heel erg dat geld uitmaakt of je ergens mag wonen. Het is een vorm van onrecht waar ik me heel kwaad om kan maken.”

Alle onderzoeksresultaten en meningen brengen de theatermakers in de voorstelling terug naar drie personages. „Saar en ik spelen een overdreven versie van onszelf, een echtpaar dat na een gedwongen uitzetting met inboedel en baby op straat wacht op een taxi. Ondertussen denken we hardop na over wat we anders hadden moeten. We dromen over wonen in een dorp of een kunstenaarskolonie. Kasper verbeeldt herinneringen in het pand.”

Hollandse Luchten II: Pandgenoten door Trouble Man / Frascati Producties. Tournee t/m 21/3. Inl: frascatitheater.nl